

TÜRKMENISTANYŇ BILIM MINISTRIGI
DÖWLETMÄMMET AZADY ADYNDAKY
TÜRKMEN MILLI DÜNYÄ DILLERI INSTITUTY

Türkmenistanyň umumybilim berýän orta mekdepleriniň
XI-XII synp okuwçylarynyň arasynda rus dili boýunça
III olimpiadyny guramak we geçirmek barada
DÜZGÜNNAMA

I. Umumy düzgünler

1.1. Şu Düzgünnama Türkmenistanyň umumybilim berýän orta mekdepleriniň XI-XII synp okuwçylarynyň arasynda rus dili boýunça III olimpiadany (mundan beýläk Olimpiada) guramagyň we geçirmegiň kadalaşdyryjy resminamasy bolup, ony geçirmegiň maksatlaryny, wezipelerini we tertibini kesgitleýär.

1.2. Olimpiada Türkmenistanyň Bilim ministrliginiň goldawy bilen Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri instituty tarapyndan geçirilýär.

1.3. Guramaçylyk, usulyýet we tehniki üpjünçiligi utgaşdyrmak Olimpiadanyň guramaçysy tarapyndan alnyp barylýar.

II. Olimpiadanyň maksatlary

2.1. 2017-nji ýylyň 15-nji sentýabrynda kabul edilen “Türkmenistanda sanly bilim ulgamyny ösdürmegiň Konsepsiýasyny” durmuşa geçirmek boýunça ýerine ýetirilmeli çäreleriň Meýilnamasyndaky wezipeleri amala aşyrmaga ýardam etmek.

2.2. “Türkmenistanda ýaşlar baradaky döwlet syýasatynyň 2021-2025-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasynda” kesgitlenen wezipeleri ýerine ýetirmäge goşant goşmak.

2.3. “Türkmenistanda umumybilim maksatnamalary boýunça okatmagyň usulyýetini kämilleşdirmegiň 2028-nji ýyla çenli Konsepsiýasyndan” gelip çykýan wezipeleri amala aşyrmaga ýardam etmek.

2.4. Okuwçylaryň nazary we amaly bilimlerini berkitmek we kämilleşdirmek.

2.5. Olarda rus dilini öwrenmäge bolan höwesini artdyrmak we olary hünär saýlamaga ugrukdyrmak.

III. Olimpiadanyň wezipeleri

- 3.1. Umumybilim berýän orta mekdepleriň okuwçylarynyň rus dilini özleşdirişiniň umumy derejesini we aragatnaşyk saklamak ukybyny barlamak.
- 3.2. Rus dilinde aragatnaşyk we sözleşiş endiklerini (gürlemek, ýazmak, diňlemek we okamak) ösdürmek we kämilleşdirmek.
- 3.3. Daşary ýurt dillerini, hususan-da rus dilini oňat bilýän zehinli ýaşlary ýüze çykarmak we olaryň ukyplaryny artdyrmak.

IV. Guramaçylyk topary

- 4.1. Guramaçylyk toparynyň düzümine toparyň başlygy, kätibi we agzalary girýär.
- 4.2. Olimpiadanyň geçiriliş tertibini, möhletini, gatnaşyjylaryň we ýeňijileriň sanawyny kesgitleýär.
- 4.3. Türkmenistanyň Aşgabat şäher we welaýat bilim müdirlikleriniň, Arkadag şäher we etrap, şäher bilim bölümleriniň, umumybilim berýän orta mekdepleriň wekilleri bilen Olimpiadany guramaçylykly geçirmek boýunça aragatnaşyk saklaýar.

V. Olimpiada gatnaşyjylar

- 5.1. Olimpiada Türkmenistanyň umumybilim berýän orta mekdepleriniň XI-XII synp okuwçylary gatnaşýar.
- 5.2. Gatnaşyjylaryň sany çäklendirilmeyär.
- 5.3. Olimpiada gatnaşmak meýletin we tölegsiz esasyda amala aşyrylýar.
 - Olimpiada gatnaşmaga isleg bildirýän okuwçy 2025-nji ýylyň 4-nji martyna çenli hasaba alynmaly. Munuň üçin umumybilim berýän mekdebiň müdiri Olimpiada gatnaşmak isleýän okuwçylarynyň sanawyny Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň resmi internet saýtynda datmddi.edu.tm ýerleşdirilen *Gatnaşyjyny hasaba alyş maglumatyny* ýükläp almaly (1-nji goşundy) we görkezilen tertibe laýyklykda dolduryp, elektron görnüşinde 2025-nji ýylyň 4-nji martynda (soňky gün) sagat 18:00-a çenli Olimpiadanyň Guramaçylyk toparynyň olimp.russkiyyazyk@gmail.com elektron salgysyna ugratmaly.
 - Soralýan ähli maglumatlar anyk we dogry görkezilmeli.
 - Gatnaşyjynyň hasaba alnandygy baradaky maglumat we hasaba alnan belgisi 24 sagadyň dowamynda gatnaşyjynyň mekdebiniň elektron salgysyna ugradylýar.
 - Hasaba alyş Olimpiadanyň institutyň resmi saýtynda datmddi.edu.tm yglan edilen gününden başlanýar.
 - Hasaba alnan okuwçylaryň 2025-nji ýylyň 6-njy martynda geçirilýän Olimpiadanyň I tapgyryna gatnaşmagyny üpjün etmek üçin degişli mekdebiň müdiri jogapkärçilik çekýär.

VI. Olimpiadany guramagyň we geçirmegiň tertibi

- 6.1. Olimpiada 2 tapgyrda geçirilýär.
- 6.2. I tapgyr Internetiň üsti bilen rus dilinde esse ýazmak görnüşinde 2025-nji

ýylyň 6-njy martynda aşakdaky tertipde geçirilýär:

- 2025-nji ýylyň 6-njy martynda sagat 14:00-da institutyň resmi internet saýtynda datmddi.edu.tm essäniň temasy yglan edilýär;
- her bir gatnaşyjy berlen tema boýunça rus dilinde esse ýazmaly;
- ýazylan esse şeýle işlerden edilýän talaplara (2-nji goşundy) doly laýyk gelmeli;
- essäni ýazmak we ony Guramaçylyk toparynyň garamagyna ugratmak üçin gatnaşyja 180 minut (3 sagat) wagt berilýär;
- berlen wagtdan (06.03.2025; 17:00) gijä galyp ugradylan işler Guramaçylyk topary tarapyndan kabul edilmeyär;
- Olimpiadanyň I tapgyrynyň netijeleri we II tapgyra geçen okuwçylaryň sanawy 2025-nji ýylyň 22-nji aprelinde institutyň resmi internet saýtynda datmddi.edu.tm yglan edilýär.

6.3. Olimpiadanyň II tapgyry 2025-nji ýylyň 3-nji maýynda Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň binasynda aşakdaky tertipde geçirilýär:

- I tapgyrda iň ýokary netije görkezen 25 okuwçy olimpiadanyň II tapgyryna gatnaşmaga hukuk gazanýar;
- II tapgyr 2025-nji ýylyň 3-nji maýynda sagat 10:00-da institutyň Sanly bilim portalynda rus dili boýunça test görnüşinde geçirilýär;
- gatnaşyjy rus dilinde sözleýşiň okamak, diňlemek we düşünmek görnüşleri arkaly rus diliniň ähli bölümleri boýunça 10 ýumuşdan ybarat bolan testi ýerine ýetirmeli. Onuň üçin 90 minut wagt berilýär;
- gatnaşyjy testi özbaşdak ýerine ýetirmeli;
- her bir gatnaşyja testi geçmek üçin bir gezek mümkinçilik berilýär;
- testi geçmegiň netijesinde gazanylan ballar Olimpiadanyň I we II tapgyrynyň jeminiň esasynda awtomatik usulda hasaplanylýar.

VII. Ýeňijileri yglan etmek we sylaglamak

7.1. Guramaçylyk topary II tapgyryň netijeleri boýunça Olimpiadanyň ýeňijilerini kesgitleýär.

7.2. Olimpiadanyň ýeňijileri Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň Diplomy we ýadygärlik sowgatlar, olary taýýarlan mugallymlar institutyň Hormat haty bilen sylaglanýar hem-de olaryň sanawy institutyň resmi internet saýtynda yglan edilýär.

Habarlaşmak üçin: olimp.ruskiyyazyk@gmail.com

Jeren Ilamanowa: +99363657117

**Türkmenistanyň umumybilim berýän orta mekdepleriniň
XI-XII synp okuwçylarynyň arasynda
rus dili boýunça III olimpiada
Gatnaşyjyny hasaba alyş maglumaty**

T/b	Okuwçynyň familiýasy, ady we atasynyň ady	Doglan günü, aýy, ýyly	Bilim alýan orta mekdebinin salgysy			Okayan synpy	Okuwçyny olimpiada taýýarlaýan mugallymyň familiýasy, ady we atasynyň ady	Işleýän ýeri we wezipesi	Okuwçynyň telefon belgisi	Mugallymyň telefon belgisi
			Welaýat	Etrap/şäher	Mekdep belgisi					
1.	Ataýew Ata Ataýewiç	01.01.2007	Ahal	Tejen	22	12	Meredow Meret Meredowiç	22-nji orta mekdebinin rus dili mugallymy	+99365010101	+99365020202
2.										
3.										
4.										
5.										

Mekdebin elektron poçtasynyň salgysy: _____

Bellik:

- 1) Gatnaşyjynyň hasaba alyş maglumaty 04.03.2025ý. senede sagat 18:00-a çenli kabul edilýär, maglumat olimp.ruskiyyazyk@gmail.com salga ugradylmaly.
- 2) Hasaba alyş Olimpiadanyň institutyň resmi saýtyndan datmddi.edu.tm yglan edilen gününden başlanýar.

**Türkmenistanyň umumybilim berýän orta mekdepleriniň
XI-XII synp okuwçylarynyň arasynda
rus dili boýunça III olimpiada**

I tapgyrda rus dilinde ýazylyan esseden edilýän talaplar

1. 2025-nji ýylyň 6-njy martynda sagat 14:00-da Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň resmi internet saýtynda **datmddi.edu.tm** essäniň temasy yglan edilýär.
2. Her bir gatnaşyjy berlen tema boýunça rus dilinde esse ýazmaly.
3. Esse her bir gatnaşyjy tarapyndan özbaşdak ýazylmaly.
4. Esse öň hiç ýerde çap edilmedik we hiç ýerden göçürilmedik bolmaly; emeli aňyň mümkinçiliklerinden peýdalanmaly däl; başga awtorlaryň işlerinden ulanylan bolsa, salgylanmalar bilen bellemeli.
5. Essäniň söz sany **400** sözden az we **500** sözden köp bolmaly däl (essäniň ady söz sanyna girmeyär).
6. Esse Times New Roman şriftde, 14 pt ölçegde ýazylmaly, sahypanyň inine deňleşdirilmeli we **.doc, .docx** görnüşde ýatda saklanmaly.
7. Faýlyň ady gatnaşyjynyň hasaba alnyş belgisi we familiýasy (1001_Amanow) görnüşinde ýatda saklanmaly.
8. Esse ýazmak we ony Guramaçylyk toparynyň garamagyna ugratmak üçin gatnaşyja 180 minut (3 sagat) wagt berilýär.
9. Esse mazmuny, pikiriň beýan edilişiniň yzygiderliligi, rus edebi diliniň ýazuw kadalarynyň berjaý edilişi boýunça bahalandyrylýar.
Esse 2025-nji ýylyň 6-njy martynda sagat 17:00-a çenli Guramaçylyk toparynyň garamagyna **olimp.ruskiyyazyk@gmail.com** elektron salga ugradylmaly;
10. Görkezilen wagtdan gijä galan ýa-da berlen şertlere laýyk gelmeýän işler bäsleşige goýberilmeyär.